

1576

parcere : infueto terrore mortales correpti urbem destituere, adventantia pericula fuga tantum vitare se posse rati; inde a negotiis pertractandis abstinere; magistratus antea fastidioso ambitu expetiti negligi; mercatura deferi; atque in oppida agrosque, Patavinos praesertim ac Tarvisanos, civitas effundi; tabernae clausae; mercatoriæ via hinc atque inde continuato officinarum ordine praedives squalida, ut justitium civitati inditum videretur, patronorum & clientium discessu judicia sublata, cuncta horrorem lethumque portendere. In eo rerum statu, veluti reliquis luminibus extinctis, Aloysius Mocenicus Princeps una cum Senatu praefulgebat, neque tot fluctibus jactatae civitati deerat. Ceterorum magistratuum, Decemviris, ac Quadragintaviris capitalibus exceptis, jura omnino silebant, & quamvis senatorii quoque ordinis multi interirent, & nonnunquam qui mane in Patrum collegio sententiam dixisset, ad vesperum pestilentia correptus fato concederet; frequens tamen toto eo tempore Senatus fuit; ac non modo urbana negotia, verum externa quoque tractavit, & eos, qui publicis muneribus fungebantur, intra certum tempus in urbem redire, ab eaque, severissimis propositis poenis, egredi vetuit. At secus in majoribus comitiis res se habuit, in quibus cum supra mille trecenti patricii de more adnumerarentur, vel absentia vel metu eorum, qui frequentiam salutis causa oderant, perraro toto eo tempore trecentorum summam æquavere; licet nunquam statis diebus a magistratuum creatione cessaretur. In eo potissimum Patrum laborabat industria, ut quacumque ratione vis morbi, si minus tolli, at saltem obtundi posset; praestantissimum usu magistro remedium rati, ut, sanis ab ægris secretis, extra urbem morbi fomenta amandarentur. Edicto quoque cautum, ne, qui decimum atque octavum annum non excederent, egredi vicinia possent.

At nullis repagulis aut aggeribus cohiberi lues poterat; reliquis quoque agritudinibus, in humanis corporibus gigni assuetis, in pestilentiam desinentibus. In urbe quotidie ducenti, extra urbem in insulis, in quas ægri deportabantur, sexcenti, praeter illos qui animam in itinere efflabant, absumebantur. Complura solerti cura atque agitatione commenta inani irritaque experientia adhibebantur, ingenti morbi vi humana

*Mocenicus
Principis
& magistratuum
constantia
in Republica
regenda.*